

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Babără Marian în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Poia Vitalie Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 13.09.2019 – 14.11.2019;

2. instanța de apel: 09.01.2020 – 09.12.2020;

3. instanța de recurs: 22.02.2021 – 12.05.2021.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 14 noiembrie 2019, Poia Vitalie a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, și în baza acestor Legi, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul turismului, organizării plecării peste hotare a persoanelor și organizării migrației pe un termen de 3 (trei) ani.

Potrivit art. 85 alin. (1), art. 90 alin. (10) Cod penal, la pedeapsa aplicată s-a cumulat parțial partea neexecutată din pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Ungheni din 26.05.2016 și lui Poia Vitalie i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul turismului, organizării plecării peste hotare a persoanelor și organizării migrației pe un termen de 3 (trei) ani.

Conform art. 72 alin. (3) Cod penal, s-a dispus executarea pedepsei stabilite în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă cererea inculpatului Poia Vitalie, constatându-se în condițiile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție garantate de art. 3 CțEDO, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, fapt pentru care perioada detenției lui preventive în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, din 22.04.2019 până la 08.08.2019, timp de 109 zile, ce se include în termenul pedepsei penale, se va calcula după cum urmează: două zile de închisoare pentru o zi de arest.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Poia Vitalie în perioada lunii aprilie 2019, urmărind scopul obținerii directe a unui folos financiar de pe urma organizării migrației ilegale pe teritoriul statelor membre ale Uniunii Europene a cetățenilor statelor cu risc sporit de migrație, a făcut parte dintr-o reuniune stabilă de persoane, creată în prealabil, pentru comiterea infracțiunii menționate, din componența căreia fac parte Friniuc Marcel, Crușu Valeriu, două persoane neidentificate la moment pe nume Andrei și Sergiu, precum și alte persoane în curs de identificare, formând în acest sens un grup criminal organizat, repartizând rolurile între ei.

Astfel, în vederea realizării intențiilor criminale comune, la 19.04.2019, Poia Vitalie, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Friniuc Marcel, Crușu Valeriu și alte persoane neidentificate la moment, acționând cu intenție directă, în scopul obținerii directe a unui folos financiar în sumă de 2250 dolari SUA, folosind două mijloace de transport special destinate în acest sens, o barcă pneumatică cu vâsle, două dispozitive de vedere pe timp de noapte și trei stații radio, a organizat trecerea ilegală a frontierei de stat a R. Moldova cu România peste râul Prut, prin eludarea controlului de frontieră, pe direcția s. Balatina, r-nul Glodeni, a două persoane, dintre care, potrivit legendei o persoană de origine arabă pe nume Serj, care nu era nici cetățean și nici rezident al R. Moldova, pentru a migra în spațiul Uniunii Europene.

Cauza penală a fost examinată conform art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Avocatul Mardari Iosif în numele inculpatului, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Poia Vitalie să fie condamnat în baza art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, la o pedeapsă nonprivativă de libertate, iar la cumularea pedepselor principale aplicate în cazul cumulului de sentințe, pedeapsa cu închisoarea neexecutată în temeiul sentinței din 26.05.2016 urmează a fi executată separat de pedeapsa nonprivativă care poate fi aplicată pentru infracțiunea prevăzută de art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

În motivarea apelului apărarea a indicat faptul că, analizând și apreciind sub toate aspectele de fapt și de drept circumstanțele cauzei și a concluziilor instanței de fond, permit de a exprima dezacordul cu sentința de condamnare a lui Poia Vitalie în baza art. 362¹ alin.

(3) lit. a) Cod penal, în partea ce ține de aplicarea pedepsei ca fiind ilegală și pasibilă de casare reeșind din următoarele motive și temeuri:

Prima instanță, la aplicarea pedepsei penale în privința lui Poia Vitalie, a încălcat principiul individualizării pedepsei penale statuat la art. 75 Cod penal, cât și a modului de stabilire a pedepsei penale prevăzut de art. 364¹ alin. (8) Cod penal. Concluzia în acest context rezultă din analiza pedepsei aplicate de instanța de fond în situația în care, cauza penală privind vinovăția lui Poia Vitalie în baza art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal a fost acceptată să fie examinată în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod penal.

În acest fel, a constatat că instanța de fond a aplicat pedeapsa de 4 (patru) ani închisoare, care este mai aproape de pedeapsa maximă prevăzută de sancțiunea din norma penală în temeiul căreia a fost condamnat, luând în calcul și reducerea în mărime de 1/3 a limitelor minimale și maximale a sancțiunilor. Circumstanțele atenuante pe care instanța de fond le-a reținut, acestea sunt reduse la zero prin invocarea în pct. 27 și 34 al sentinței a circumstanțelor agravante și anume, a faptului că Poia Vitalie anterior a fost condamnat pentru fapte care au relevanță pentru cauză și respectiv, astfel găsește că de acest fapt sunt legate concluziile și aprecierile pentru aplicarea unei pedepse privative de libertate.

O astfel de apreciere a situației de către instanța de fond contravine datelor ce se conțin în materialele cauzei penale. De rând cu cele invocate supra ce se referă la circumstanțele atenuante reținute de instanță, a menționat neglijarea faptului că copărtașul lui Poia Vitalie la săvârșirea infracțiunii incriminate - Friniuc Marcel a fost condamnat prin sentința din 11.09.2019, pentru aceeași faptă, la o pedeapsă penală sub formă de amendă și aceasta necâtând la faptul că, acesta are 2 condamnări: una pentru o infracțiune mai puțin gravă și pentru alte 2 infracțiuni grave, fapt confirmat de materialele cauzei penale. Astfel, ar fi corect și justificat ca pedeapsa penală aplicată lui Poia Vitalie să fie determinată separat, or, circumstanțele atenuante prezente la cauză probează temeiul de aplicare a unei pedepse nonprivative de libertate, în același rând și sub formă de amendă. Iar aplicarea pedepselor în cazul unui cumul de sentințe în temeiul art. 85 Cod penal, nu privează instanța de judecată de dreptul și posibilitatea să aplice prevederile art. 87 Cod penal, astfel ca la cumularea pedepselor principale aplicate în cazul unui cumul de sentințe, pedeapsa cu închisoarea neexecutată în temeiul sentinței din 26.05.2016 urmează a fi executată separat de pedeapsa nonprivativă care poate fi aplicată pentru infracțiunea prevăzută de art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, ținând cont în același rând și de reglementările art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

În instanța de judecată s-a atras atenția la faptul că instigatorul lui Poia Vitalie la săvârșirea infracțiunii este Friniuc Marcel, care în câteva rânduri a întreprins acțiuni de îndemnare și încurajare la săvârșirea infracțiunii. Acest fapt probează că rolul principal la

săvârșirea infracțiunii incriminate nu aparține lui Poia Vitalie. De aici și concluzia apărării, că față de Poia Vitalie just și echitabil ar fi aplicarea unei pedepse nu mai aspre decât cea aplicată lui Friniuc Marcel pentru infracțiunea incriminată.

3.2. Avocatul Babără Marian în numele inculpatului, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței în partea calificării acțiunilor și stabilirii pedepsei inițiale și definitive lui Poia Vitalie cu numirea unei pedepse neprivative de libertate, menținând suspendarea condiționată a executării stabilite prin sentința precedentă, soluție pe care o solicită spre adoptare instanței de apel.

În motivarea apelului apărarea a indicat că, prima instanță a comis o eroare evidentă la calificarea faptelor săvârșite de apelant. Astfel, nici acuzatorul de stat și nici prima instanță nu au argumentat în vreun fel imputarea lui Poia Vitalie a agravantei – săvârșite de un grup criminal organizat.

Această formă de participatie se deosebește de altele după criteriul ei de stabilitate, de statornicie. Statornicia grupului organizat este indicată de durata existenței acestui grup în timp. Durata poate consta din timpul ce s-a scurs de la formarea grupului până la săvârșirea primei infracțiuni din numărul celor plănuite de membrii grupului. Ea poate consta, de asemenea, din durata de timp, în care membrii grupului au săvârșit infracțiuni. Contrar acestor elemente, acuzarea nu a identificat măcar perioada de timp de când, chipurile presupusul grup ar activa și ar exista, iar însăși fapta constatată de instanța de judecată s-a rezumat la prima participare a apelantului la o astfel de infracțiune.

În contradictoriu cu elementele obligatorii ale grupului criminal organizat, prima instanță nu a stabilit aceste elemente în fapta imputată lui Poia Vitalie, împrejurări în care nu exista nici o posibilitate ca pretinsele acțiuni ale lui Poia Vitalie să fi fost calificate prin prisma art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, atât timp cât faptele constatate de instanță se califică în baza art. 362¹ alin. (2) lit. b) Cod penal.

Anume în baza acestei norme urma să fie aplicată și pedeapsa penală, pentru o infracțiune mai puțină gravă, care permiteau instanței să aplice și prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal - să-i mențină suspendarea condiționată a pedepsei anterioare, numindu-i acestuia o pedeapsă cu amendă, după cum Poia Vitalie și-a exprimat disponibilitatea de a o achita.

În susținerea acestor raționamente a făcut referire și la ansamblul circumstanțelor atenuante constatate de prima instanță, care determină ca fiind lipsită de substanță necesitatea stabilirii pedepsei cu închisoarea lui Poia Vitalie, dar și necesitatea deducerii din pedeapsă a perioadei deținute cu încălcarea condițiilor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2020, a fost respins, ca tardiv, apelul declarat de avocatul Babără Marian în numelele inculpatului.

Admis apelul declarat de avocatul Mardari Iosif în numele inculpatului, sentința casată

parțial, din alte motive decât cele invocate, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează.

Poia Vitalie fiind recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul turismului, organizării plecării peste hotare a persoanelor și organizării migrației pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa aplicată a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Ungheni din 26.05.2016, stabilindu-i definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul turismului, organizării plecării peste hotare a persoanelor și organizării migrației pe un termen de 3 (trei) ani.

În rest au fost menținute dispozițiile instanței de fond, inclusiv ce țin de reducerea pedepsei în temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, apelul declarat de către avocatul Babără Marian în numele inculpatului este depus peste termen. Or, conform materialelor cauzei, inclusiv datelor conținute în procesul-verbal al ședinței judiciare din 14.11.2019, când a fost pronunțată sentința motivată a instanței de fond, deși inculpatul Poia Vitalie a fost citat legal, fapt ce reiese din semnătura aplicată pe recipisă (f.d. 65 vol. III) și a cunoscut că deliberarea și pronunțarea sentinței va avea loc la 14.11.2019, nu s-a prezentat. Totodată, prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 14.11.2019 a fost dispusă înlocuirea măsurii preventive în privința inculpatului Poia Vitalie din arest la domiciliu în arest preventiv, cu anunțarea în căutare.

Potrivit materialelor cauzei penale, s-a constatat, că avocatul inculpatului, Mardari Iosif a primit copia sentinței motivate la data de 14.11.2019, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d. 77 vol. III).

Avocatul Babără Marian a intervenit ca avocat al inculpatului la 23.12.2019, fapt ce rezultă din mandatul nr. 1433905, dar a depus apel tocmai la data de 26.02.2020 (f.d. 109 vol. III), cu depășirea evidentă a termenului de atac prevăzut de lege de 15 zile, mai ales că avocatul Babără Marian a prezentat mandatul din 23.12.2019 (f.d. 90 vol. III) și i-a fost expediată copia sentinței motivate prin scrisoarea instanței de judecată din 26.12.2019 (f.d. 91 vol. III).

În atare situație stabilită, instanța de apel a considerat că avocatul Babără Marian, deși a fost informat despre adoptarea sentinței motivate și i-a fost expediată copia sentinței la 26.12.2019, cunoscând despre termenul de atac prevăzut de lege, având opțiunea de a ataca

sentința instanței de fond nu a făcut-o în termenul de 15 zile, astfel că apelul declarat este depus peste termen, mai ales că legea procesual penală stabilește că participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței poate declara apel și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale, de fapt nefiind create careva piedici în folosirea căii de atac în termenul stabilit de lege.

În atare situație, instanța de apel a considerat că întârzierea depunerii apelului nu a fost determinată de motive întemeiate, apelul fiind declarat de către avocatul Babără Marian peste termenul de 15 zile prevăzut de lege, iar careva motive întemeiate de întârziere a depunerii apelului nu s-au stabilit, fapt ce impune respingerea apelului declarat de avocatul Babără Marian ca depus peste termen.

Totodată, instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor invocate de apelant în cererea de apel, care nu pot fi preluate pentru examinare în fond, deoarece respingerea apelului ca depus peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal.

Referitor la apelul declarat de avocatul Mardari Iosif în numele inculpatului, soluția instanței de apel s-a bazat pe prevederile art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, potrivit căruia instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

În urma examinării cauzei în ordine de apel, instanța de apel a constatat că instanța de fond, examinând cauza penală în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale în baza cererii depuse de inculpatul Poia Vitalie, nu a verificat obiectiv faptele aduse spre învinuire inculpatului sub formă de organizarea migrației ilegale, deoarece în mod eronat a descris fapta comisă de către Poia Vitalie ca comisă în comun cu Crudu Valeriu, fără a ține cont de faptul că prin ordonanța procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Demciucin Igor din 05.08.2019, în privința lui Poia Vitalie și Friniuc Marcel învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, cauza penală a fost disjunctă și hotărârea în privința lui Crudu Valeriu nu este adoptată (f.d. 1-2 vol. I), chestiune care urmează a fi exclusă prin indicarea comiterii faptei cu o altă persoană, deoarece pune la îndoială nevinovăția persoanei în privința căreia nu există o hotărâre de condamnare pe caz.

Astfel, reieșind din concluziile stabilite instanța de apel a reținut în sarcina lui Poia Vitalie, faptul comiterii infracțiunii de organizarea migrației ilegale, și anume faptul că el, în perioada lunii aprilie 2019, urmărind scopul obținerii directe a unui folos financiar de pe

urma organizării migrației ilegale pe teritoriul statelor membre ale Uniunii Europene a cetățenilor statelor cu risc sporit de migrație, a făcut parte dintr-o reuniune stabilă de persoane, creată în prealabil, pentru comiterea infracțiunii menționate, din componența căreia fac parte Friniuc Marcel și o altă persoană, în privința căreia cauza penală este disjunctă într-o procedură separată, și două persoane neidentificate la moment pe nume Andrei și Sergiu, precum și alte persoane în curs de identificare, formând în acest sens un grup criminal organizat, repartizând rolurile între ei.

Astfel, în vederea realizării intențiilor criminale comune, la 19.04.2019, Poia Vitalie, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Friniuc Marcel, cu o altă persoană și alte persoane neidentificate la moment, acționând cu intenție directă, în scopul obținerii directe a unui folos financiar în sumă de 2250 dolari SUA, folosind două mijloace de transport special destinate în acest sens, o barcă pneumatică cu vâsle, două dispozitive de vedere pe timp de noapte și trei stații radio, a organizat trecerea ilegală a frontierei de stat a R. Moldova cu România peste râul Prut, prin eludarea controlului de frontieră, pe direcția s. Balatina, r-nul Glodeni, a două persoane, dintre care, potrivit legendei o persoană de origine arabă pe nume Serj, care nu era nici cetățean și nici rezident al R. Moldova, pentru a migra în spațiul Uniunii Europene.

În rest, instanța de apel a conchis, că instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului Poia Vitalie, în latura care se atacă de avocatul Mardari Iosif, a acordat deplină eficiență și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal ce ține de scopul pedepsei penale, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, iar ținând cont de circumstanțele reale și personale și de persoana vinovatului, corect stabilind inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani, cu privarea de dreptul de exercita activitate în domeniul turismului, organizării plecării peste hotare a persoanelor și organizării migrației, pe un termen de 3 (trei) ani.

Ca circumstanță atenuantă în privința lui Poia Vitalie instanța de fond a reținut căința sinceră. Când privește recunoașterea vinovăției, aceasta constituie o condiție care face aplicabile prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, potrivit căruia inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Drept circumstanță agravantă în privința lui Poia Vitalie instanța de fond a stabilit, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru fapte care au relevanță pentru cauză.

Din materialele cauzei, a rezultat că infracțiunea comisă de inculpatul Poia Vitalie prevăzută de art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, este atribuită conform art. 16 Cod penal, categoriei infracțiunilor grave.

La stabilirea pedepsei în privința inculpatului, instanța a determinat pedeapsa în limitele sancțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, care stabilește pedeapsa cu amendă în mărime de la 1150 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 5 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani.

Justificând pedeapsa închisorii, instanța de fond a reținut că, deși infracțiunea săvârșită de inculpat se clasifică potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal ca una gravă și sunt prezente circumstanțele atenuante, însă nu poate fi neglijată prezența condamnării inculpatului prin sentința Judecătorei Ungheni din 26.05.2016, în baza art. 45, 325 alin. (2) lit. b), art. 45, 248 alin. (5) lit. b), d) și art. 166 alin. (2) lit. b) Cod penal la 5 ani închisoare, cu suspendare condiționată a executării pedepsei închisorii conform art. 90 Cod penal, pe un termen de probă de 5 ani, de unde rezultă, că inculpatul nu și-a făcut concluzii necesare și în termenul de probă stabilit săvârșește o altă infracțiune gravă. În viziunea instanței, semnificativ este acel fapt, că inculpatul fiind anterior condamnat la pedeapsa condiționată, săvârșește din nou o infracțiune cu intenție, ceea ce denotă că pedeapsa neprivativă de libertate nu-și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, iar comiterea infracțiunilor, capătă caracter sistematic pentru inculpat, ceea ce nu este tolerant în societate.

Instanța de fond a mai reținut, că față de inculpat nu poate fi aplicată pedeapsa cu amendă, solicitată de acesta spre executare, or aplicarea amenzii penale inculpatului nu poate duce la corectarea și reeducarea acestuia și la prevenirea de săvârșirea unor noi infracțiuni, deoarece anterior fiindu-i numită pedeapsă cu suspendarea executării acesteia, el nu a făcut uz de șansa care i s-a acordat și intenționat a săvârșit o altă infracțiune gravă. În aceeași ordine de idei, instanța de fond a reținut că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia. În speță, infracțiunea săvârșită de inculpat nu poate fi considerată ca fiind un incident, deoarece a fost comisă cu intenție și în termen de probă.

Totodată, instanța de fond a considerat oportun de a admite solicitările inculpatului și apărătorului acestuia și de a-i aplica în privința lui Poia Vitalie prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

În sensul dat instanța de fond a menționat că, în plângerea înaintată, petentul a solicitat constatarea aflării lui Poia Vitalie în detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru perioada

deținerii sale în Penitenciarul nr. 13- Chișinău.

Astfel, având în vedere că s-au adevărit alegațiile petentului privind condițiile inumane de detenție în Penitenciarul nr. 13-Chișinău, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale inculpatului, precum și intensitatea, gravitatea și durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității și echității, instanța de fond a considerat necesar, oportun și rezonabil de a calcula o zi de arest pentru 2 zile de închisoare. În calcul a fost luată perioada aflării inculpatului în detenție preventivă în Penitenciarul nr. 13-Chișinău, stabilită în ședința de judecată, începând cu 22 aprilie 2019 până la 08 august 2019.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Babără Marian în numele inculpatului, prin care, indicând temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) și 16) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului invocă următoarele aspecte:

- soluția de calificare a acțiunilor recurentului este una vădit neîntemeiată și în disonanță totală cu probatoriul administrat la dosar;

- instanța de apel a lăsat fără nici o apreciere mai multe argumente invocate de apărare în fața instanței de apel. Din motivul că aceste circumstanțe au fost ignorate de instanța de apel și prima instanță, le reproducem instanței de recurs, căreia îi solicităm expres să se pronunțe asupra lor.

În învinuirea susținută de prima instanță și cea de apel nu au argumentat în vreun fel imputarea lui Poia V. a agravantei - săvârșite de un grup criminal organizat.

Apărarea nu poate fi de acord și instanța de recurs urmează să desființeze condamnarea lui Poia V. conform alin. (3) al art. 362¹ CP, deoarece această formă de participație nu se atestă în acțiunile recurentului, care se deosebește de alte forme de participație după criteriul ei de stabilitate, de statornicie. Statornicia grupului organizat este indicată de durata existenței acestui grup în timp. Durata poate consta din timpul ce s-a scurs de la formarea grupului până la săvârșirea primei infracțiuni din numărul celor plănuite de membrii grupului. Ea poate consta, de asemenea, din durata de timp, în care membrii grupului au săvârșit infracțiuni. Contrar acestor elemente, nici acuzarea și nici prima instanță nu au identificat măcar perioada de timp de când, chipurile presupusul grup ar activa și ar exista, iar însăși fapta constatată de instanța de judecată s-a rezumat la prima participare a apelantului la o astfel de infracțiune.

Pe lângă criteriul de timp, gradul înalt de coordonare și statornicie a legăturilor dintre membrii grupului criminal poate fi indicat de existența unui plan bine determinat de activitate infracțională, cu desemnarea rolurilor și funcțiilor membrilor grupului, a unor acte

și operațiuni concrete. Totodată, statornicia relațiilor dintre membrii grupului, la rândul său, exprimă nu doar gradul înalt de coordonare a acțiunilor și comportării lor, dar și caracterul retras, nivelul de izolare de societate al acestei formațiuni infracționale (cu regulile sale de comunicare, de subordonare, disciplină etc.).

În contradictoriu cu elementele obligatorii ale grupului criminal organizat, instanțele nu au stabilit aceste elemente în fapta imputată lui Poia V., împrejurări în care nu exista nici o posibilitate ca preținsele acțiuni ale lui Poia V. să fi fost calificate prin prisma art. 362¹ alin. (3) lit. a) CP, atât timp cât faptele constatate de instanță se califică în baza art. 362¹ alin. (2) lit. b) CP.

Astfel, deși Poia Vitalie este învinuit că a făcut parte dintr-o reuniune stabilă de persoane, creată în prealabil, cu scopul de a săvârși infracțiuni, din componența căreia fac parte Friniuc Marcel, Crușu Valeriu, precum și alte persoane în curs de identificare, au format în acest sens un grup criminal, repartizând rolurile între ei, acesta fiind audiat în instanța de fond a declarat, că la 18.04-2019 a fost telefonat de Friniuc Marcel și în scurt timp a venit la el la poartă cu două persoane necunoscute, unul era cumnatul lui Friniuc, iar altul persoana ce cunoștea două persoane care doreau să fie transportate peste frontieră în România. Tot atunci lui Poia Vitalie i-a fost propus să transporte contra sumei de 2000 euro acele persoane peste frontieră. Inițial a dat acordul, iar a doua zi a refuzat, deoarece soția era împotriva. Fiindu-i propuși spre achitare în avans toată suma de 2000 euro el a căzut de acord.

Deși este evidentă necorespunderea celor declarate de inculpatul Poia Vitalie cu circumstanțele și textul învinuirii înaintate, instanțele rețin că declarațiile inculpatului sunt în concordanță cu circumstanțele de fapt ale cauzei, considerându-le veridice și convingătoare;

- instanțele de fond și apel nici într-un fel nu au coroborat declarațiile lui Poia V. cu textul învinuirii înaintate și probele administrate la etapa de urmărire penală, limitându-se doar la constatarea precum că, analizând declarațiile inculpatului, depuse în ședința de judecată, în raport cu cele făcute în cadrul urmăririi penale, instanța le reține ca fiind în concordanță cu circumstanțele de fapt ale cauzei, considerându-le veridice și convingătoare;

- un alt argument în vederea casării sentinței și deciziei pe motivul inadmisibilității examinării cauzei conform procedurii prevăzute de art. 364¹ CPP este faptul ca lui Poia Vitalie i-a fost făcută promisiunea că îi va fi aplicată o pedeapsă sub formă de amendă în schimbul depunerii cererii în vederea examinării cauzei conform art. 364¹ CPP, aceasta denotă din solicitarea ultimului de a-i fi aplicată de către instanța de apel o pedeapsă sub formă de amendă, ceea ce este imposibil de drept în cazul recunoașterii vinovăției și condamnării în baza alin. (3) al art. 362¹ CP.

Considerăm că Poia Vitalie urma să fie recunoscut vinovat în baza alin. (2) al art. 362¹ CP, fiindu-i aplicată pedeapsa penală, pentru o infracțiune mai puțin gravă, care permite

instanței să aplice și prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal - să-i mențină suspendarea condiționată a pedepsei anterioare, numindu-i acestuia o pedeapsă cu amendă, după cum Poia V. și-a exprimat disponibilitatea de a o achita.

6. La recursul ordinar declarat de către avocatul Babără Marian în numele inculpatului, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod procedură penală, procurorul a depus referință care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că motivele de reapreciere a întregului sistem de probe nu se conțin în temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestora în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Precum a fost menționat supra, recurentul invocă drept temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) și 16) Cod de procedură penală, semnalând totodată și pct. 10) a aceleiași norme procesual penale, care stipulează că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise în instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâre de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.*

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că astfel de erori de drept nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de

apel, ținând cont de prevederile art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, conform căruia termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel, a pronunțat o soluție de respingere a apelului declarat de către avocatul Babără Marian în numele inculpatului, ca depus peste termen. Astfel, argumentele invocate de ultimul în cererea de apel nu au putut fi preluate pentru examinare în fond deoarece respingerea apelului ca depus peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal.

Totodată, Colegiul penal atestă că, instanța de apel la examinarea apelului declarat, în termen, de către avocatul Mardari Iosif în numele inculpatului, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond, ajungând la concluzia corectă enunțată în *pct. 4.* al prezentei decizii.

În sensul prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea, din alte motive, a apelului declarat de către avocatul Mardari Iosif în numele inculpatului, motivându-și detaliat și clar soluția adoptată.

Referitor la eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, invocată de recurent, care susține că acțiunile lui Poia Vitalie nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, Colegiul penal constată că alegațiile recurentului în această parte sunt vădit neîntemeiate, or prezenta cauză a fost examinată în procedură simplificată conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, astfel că invocarea erorii de drept prevăzute la pct. 8) este una contradictorie.

Totodată, Colegiul penal atestă că, recurentul critică hotărârile instanțelor de fond prin faptul că, atât prima instanță, cât și instanța de apel nu au argumentat în vreun fel imputarea lui Poia Vitalie a agravantei „*săvârșite de un grup criminal organizat*”, astfel acțiunile inculpatului urmau a fi calificate în baza **art. 362¹ alin. (2) lit. a) Cod penal.**

Analizând decizia recurată prin prisma temeiului de recurs invocat și prevăzut la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, se constată că instanța de apel a cercetat toate probele administrate în cauză și le-a oferit o apreciere obiectivă, care în ansamblul lor, au confirmat vinovăția inculpatului Poia Vitalie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de **art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal**, în consecință atribuind o încadrare juridică justă acțiunilor incriminate inculpatului.

În acest sent, Colegiul penal menționează că, potrivit prevederilor art. 46 Cod penal

„Grupul criminal organizat este o reuniune stabilă de persoane care s-au organizat în prealabil pentru a comite una sau mai multe infracțiuni.” Această formă de participație se deosebește de alte forme de participație potrivit criteriului de statornicie și stabilitate. Statornicia grupului organizat este indicată de durata existenței acestui grup în timp. Durata poate consta din timpul ce s-a scurs de la formarea grupului până la săvârșirea primei infracțiuni din numărul celor plănuite de membrii grupului. Ea poate consta, de asemenea, din durata de timp, în care membrii grupului au săvârșit infracțiuni.

În cadrul judecării apelului, instanța de apel din cumulul probelor cercetate, a constatat că, în acțiunile inculpatului Poia Vitalie, se regăsesc modalitățile de desfășurare a indicelui calificativ - grup criminal organizat.

Or, conform declarațiilor inculpatului Poia Vitalie, care și-a recunoscut integral vinovăția a declarat, că la data de 18 aprilie 2019, seara pe la orele 23.00 a fost telefonat de către Marcel Friniuc, care i-a spus că are ceva de discutat cu dânsul, dar nu pe telefon. La scurt timp la dânsul la poartă au venit Friniuc Marcel cu două persoane necunoscute, din spusele ultimului a înțeles, că unul era cumnatul său, iar altul era persoana care cunoaște acele persoane care urmau a fi transportate. Friniuc Marcel i-a propus să îl ajute pe cumnatul său să transporteze două persoane peste frontieră în România, pentru aceasta i s-a propus 2000 euro. Inițial a dat acordul, însă a doua zi s-a refuzat, deoarece soția sa era categoric împotriva. Atunci, i-au spus că îi achită toată suma de 2000 euro. După ce i-a fost înmănată suma de bani propusă, ei s-au pornit cu automobilul de model Volkswagen Sharan pentru a transporta persoanele vizate peste frontiera de stat în România. Ajungând în satul Balatina, raionul Glodeni s-au oprit la cineva în ogradă, pentru a lua o mașină de model UAZ, unde el și a fost reținut de niște persoane mascate. Regretă de cele comise.

Prin urmare, Colegiul penal, apreciază ca fiind corect fundamentată concluzia instanței de apel cu privire la faptul că în cadrul cercetării judecătorești, s-a stabilit cu certitudine că inculpatul Poia Vitalie a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, împreună cu Friniuc Marcel și o altă persoană, în privința căreia cauza penală este disjunctă într-o procedură separată, și două persoane neidentificate la moment pe nume Andrei și Sergiu, precum și alte persoane în curs de indentificare, formând în acest sens un grup criminal organizat, repartizând rolurile între ei.

Față de considerentele enunțate, Colegiul penal evidențiază că alegațiile recurentului în sensul că probatoriul prezentat la dosar nu atestă prezența agravantei *„săvârșite de un grup criminal organizat”*, sunt neîntemeiate, prin urmare temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, nu s-a adeverit.

Cu referire la temeiul prevăzut de pct. 10) alin. (1) a art. 427 Cod de procedură penală, semnalat în recursul declarat, Colegiul penal reține ca fiind nefondată alegația recurentului

precum că inculpatului Poia Vitalie i s-a promis aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în schimbul depunerii cererii în vederea examinării cauzei conform art. 364¹ Cod de procedură penală.

În acest sens, Colegiul penal remarcă că, argumentele recurentului privind stabilirea categoriei pedepsei penale, sunt nefondate, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

În cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Colegiul penal consideră, că instanța de apel corect și motivat i-a stabilit inculpatului Poia Vitalie categoria și măsura de pedeapsă. Astfel, relevând în cuprinsul deciziei circumstanțele cauzei, și anume gradul prejudiciabil al faptei comise, persoana celui vinovat, circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea penală, examinarea cauzei în ordinea procedurii prevăzute de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, circumstanțele cauzei care agravează răspunderea penală, instanța de apel just a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura prin stabilirea acesteia sub formă de închisoare, în temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani. Or, justificând pedeapsa închisorii, instanțele de fond corect au reținut că față de inculpat nu poate fi aplicată pedeapsa cu amenda, deoarece Poia Vitalie anterior fiind condamnat prin sentința Judecătoriai Ungheni din 26.05.2016 în baza art. 45, 325 alin. (2) lit. b), art. 45, 248 alin. (2) lit. b), d) și art. 166 alin. (2) lit. b) Cod penal la 5 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării închisorii conform art. 90 Cod penal, pe un termen de 5 ani, nu și-a făcut concluziile necesare și în termenul de probă stabilit săvârșește cu intenție o altă infracțiune gravă.

Față de cele ce preced, Colegiul penal constată că motivele invocate de recurent constituie opinia subiectivă a acestuia și nu pot fi acceptate, deoarece instanța de apel s-a expus argumentat asupra acestor motive invocate de recurent în decizia sa, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor argumente nu se identifică de instanța de recurs, care le acceptă și pentru a evita repetări inutile, le însușește, fapt ce vine în corespundere cu

jurisprudența CEDO, care statuează că art. 6§1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță 19 inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale (*hotărârea Albert vs. România din 16.02.2010 CEDO*).

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Babără Marian în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui **Poia vitalie Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **10 iunie 2021**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana